

vrsti o brambni reformi. Jutri in nadaljne dni se pogajanja in dogovori nadaljujejo.

**POLNOLETNOST BOLGARSKEGA
PRESTOLONASLEDNIKA.**

Sofija, 1. februarja. Povodom proglasitve polnoletnosti bolgarskega prestolonaslednika Borisa je vse mesto svečanostno in zastavah. Zastopane so skoro vse evropske države, Črna gora, Srbija in Grška zastopajo prestolonasledniki, ki so bili sprejeti z vojaškimi častmi, po članih vladarskih rodbin Nemčija, Avstrija, Rusija, druge države so pa odposlale posebne državne misije.

PODČASTNIŠKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 1. februarja. Podčastniško vprašanje je v principu rešeno, razrešiti se morajo le še nekatera detaljna vprašanja. Reforme se bodo uveljavljale polagoma v teku šestih let.

PERZIJSKO VPRAŠANJE.

Ketrograd, 1. februarja. Med Rusijo in Anglijo se vrše pogajanja glede točne omejitve interesnih sfer obeh držav v Perziji. Obe državi tudi zagotavljata, da nimata nikakega namena glede okupacije Perzije.

POLOŽAJ NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 1. februarja. Položaj v deželi postaja vedno kritičnejši. Karbonarji razvijajo živalno revolucionarno gibanje. Vojaštvo se pridružuje revolucionarjem. Vlada more računati le z mornarico, ki je ostala zvesta. Na ladjah ukrajin prired mestom je zaprtih nad 3000 revolucionarjev.

Madrid, 1. februarja. Dogodki na Portugalskem delajo španski vladi veliko preglavico, ker se revolucionarno gibanje lahko prenese na Španisko.

Madrid, 1. februarja. Bojna ladja »Catalina« je odplula iz Algecirasa v Vigo vsled dogodkov na Portugalskem.

SAMOMOR ODVETNIKA.

Praga, 1. februarja. Danes se je tukaj iz neznanih vzrokov ustrelil dunajski češki odvetnik dr. Pluhar.

RAZNO.

* **Rekord dementiranja** je na vsak način dosegel ravnatelj poštnega in brzojavnega urada v Sevastopolu. Časnikarski poročevalec nekega petersburskega lista v Sevastopolu je na brzojavni postaji oddal brzojavko, v kateri poroča, da je zmanjkalo na sevastopolski pošti večje število križnih ovojev. Obenem s tem poročilom pa je dobilo uredništvo lista tudi naslednjo brzojavko, ki jo je odposlal ravnatelj poštnega in brzojavnega urada: Ravnokar vam brzojavlja vaš tukajšnji dopisnik svojevoljno izmišljeno poročilo o neki tatvini na tukajšnji pošti. Ako natisnete to poročilo, zahtevam da na podlagi tiskovnega zakona priobčite tudi moj popravek! — Tako je poštni ravnatelj dementiral vest, ki še sploh izšla ni. Rusko časopisje oboja tako postopanje najodločneje in sprašuje merodajne oblasti, kak pomen ima potem zakon o čuvanju pisemske in brzojavne tajnosti!

* **Dve smrti kazni.** Vprašal je nekoč duhovnik sodnika: Kaj čutiš vendar takrat v svoji duši, ko obsodiš obtoženca na smrt? Sodnik mu pa odgovori kratko: »Kaj pa čutiš takrat ti, ko poročiš mlad par?«

* **Noč in dan.** Mati je strašno razburjena ko zve, da je njeno hčer neki gospod poljubil: »Kako ste se vendar drznili v noči poljubiti mojo hčer.« In gospod odgovori: »Zdaj, ko sem jo videl pri dnevu, čudim se temu najbolj jaz sam!«

* **Čudovit spomin.** V majhnem angleškem pokrajinskem mestecu je umrl pred kratkim slepec, ki je bil znan daleč čez meje svojega rodnega kraja. Poleti je sedel slepi mož ob lepih dnevih dan za dnem v senci drevesa na mestnem trgu in bral iz svetega pisma, ki je bilo tiskano s črkami, da jih je slepec razločil s tipanjem. Časi je bral tudi glasno; toda najčudovitejše pri tem je bilo, da je vedel slepec besedo za besedo ponoviti poglavje, kadar ga je bil prebral. Zlasti novi testament je znal popolnoma na pamet in če si mu navedel številko odsavka, ti je takoj povedal tisti odstavek. Ob tej priliki spominja neki angleški list na celo vrsto znamenitih pesnikov in državnikov, ki so se odlikovali z izbornim spominom. Robert Browning je znal že v svoji mladosti večino Shakespearejevih del besedo za besedo na pamet, tudi Miltonov »Izgubljeni raj« je znal večidel na izust. Še večji pa je bil morda spomin angleškega historika Macaulaya, ki je znal na pamet znamenit Scottov roman že kot 12leten deček. Tudi Tomaž Laurence, eden največjih portretistov na Angleškem, je bil ne navadno dobrega spomina. Kot petleten deček je znal povedati po cele strani Shakespearejevih dram in Miltonovih pesnitev in nemalokdaj so se mu čudili, ako je pri razgovoru o Shakespeareju nenadno prišel ne samo popolnoma pravilno, ampak tudi z navdušenjem deklamirati odstavke iz Shakespeareja. Tudi Gladstone je razpolagal z izbornim spominom in je znal še na stare dni speve iz Homerja na izust. Manj znano je, da je imel zelo dober spomin tudi njegov tekmovalec Disraeli. Ko so na banketu slavili Gladstonov spomin, je dejal, da to ni nič posebnega. Da to trditve dokáže, je prosil za Homerjev prevod. Prinesli so mu ga in Disraeli se je odstranil za uro v stransko sobo; ko se je vrnil, je deklamiral na pamet ves prvi spev — od vzdeja. Lord Randolph je povedal po enkratnem prečitaju »Times« vse njene inserate na pamet.

* **Zanimiv vrabec.** V vasi Studeno pri Kralovicku na Moravskem se vzdržuje po zimi že par let vrabec v golobnjaku tamošnje posestnika Klečanka. Vsako zimo se vrine med golobe in tudi prebiva med njimi, kljub temu, da ga golobje nič kaj radi ne vidijo med seboj ter ga klujejo, da bi ga odgnali.

Mora biti pač zelo potrpežljiv vrabec, da prenese toliko zasmehovanja in trpinčenja, pa kaj — da je le na gorkem.

* **Premetena tička.** Z poštnega voza, ki je vozil z Klatova v Planice na Češkem je vedno česa zmanjkalo. In tega navadno ni bilo malo. Vozniki so sicer pazili, pa le niso mogli zločincem priti na sled. No, navsezadnje so pa vendarle dohnali, da sta to delala dva hlapca, katerih eden se je neopaženo skril v poštni voz, od tam metal ukradene stvari na cesto, in te je drugi pobiral. Zato svojo priznajo bosta tudi oba skupno jedla ričet.

* **Sultan** podari bolgarskemu prestolonasledniku v najkrajšem času dragocenega arabskega žrebca v spomin na njegovo bivanje v Carigradu.

* **»Največji« mož na svetu umrl.** V Bloomingtonu, Ill., je umrl Leonhard (»Baby«) Bliss, o katerem govore, da je bil največji mož na svetu. Bliss je bil v Združenih državah in v Evropi dobroznan. Svoje dni je potoval kot »največji« mož na svetu s cirkusom Barnum & Bailey po vsem omikanem svetu. Meril je 6 čevljev in 4 palce, tehtal 540 funtov, in številka njegovega obuvala je bila 13. Pred leti je deloval tudi kot potovalni zastopnik neke trdnice za kolesa.

* **Ker se je sin obesil, zblaznela.** — Blazna je hotela z gorečim petrolejem zažgati svojo sestanovalko. Na Dunaju se je obesil pred dnevi sin zasebnice Karoline Fischelmaier. To je mater tako pretreslo, da se ji je omračil duh. Domišljevala si je, da je sinove smrti kriva njena sestanovalka neka Janova. Ponoči se je Fischelmaierjeva z gorečo petrolejsko svetilko tihoma priplazila k postelji speče Janove, zljala petrolej na glavo Janove in pretrolej zažgala. Janova se je prebudila, nepopisno se je prestrašila, a je imela še toliko zavesti, da je potegnila hitro odejo preko glave in tako ogenj pogasila. Janova je vsled tega dobila le lahke poškodbe. Nato je hitro skočila iz postelje in posrečilo se ji je, brez posebne nesreče blazni ženi izravnati gorečo svetilko iz rok, ne da bi se pripetila eksplozija. Blazna ženska se je nato vrgla na Janovo, jo podrla na tla in hodila po njej. Šele na upitje so prihiteli sosede in Janovo rešili.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Stanovanje z dvema sobama išče mirna stranka za majnik. Ponudbe pod: »Zadovoljnost« poštno ležeče, Ljubljana.

Pohištvo za ženine in neveste prodaja po jako ugodnih cenah Simon Praprotnik, Jenkova ulica št. 7., Ljubljana.

Nov kopirni okvir (Lichtpause Apparat) za stavbne tehnike in večja množina strešne cementne opeke se ugodno prodaja. Kje, pove »Prva anončna pisarna.« 92—1

Išče se služba pisarniškega pomočnika v kaki stavbni pisarni, ali kje drugje. Naslov pove »Prva anončna pisarna«.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 1. februarja 1912.

Termin.

Pšenica za mesec april 1912 . . .	za 50 kg	11.88
Pšenica za mesec oktober 1912 . . .	za 50 kg	11.07
Rž za mesec april 1912 . . .	za 50 kg	10.43
Koruzna za mesec maj 1912 . . .	za 50 kg	8.80
Oves za mesec april 1912 . . .	za 50 kg	9.84

Kupujte „Dan“!

Izdavatelj vozov

Franc Visjan

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 25

priporoča bogato zalogo novih in že rabljenih

VOZOV.

Bukova drva la

cela in popolnoma suha

po 1 meter dolga K 11—
za meter in

po 24 col dolga K 7—
za meter se dobijo pri 105

JOS. LORENZI, Ljubljana

Dunajska cesta št. 44. Telefon št. 153.

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Mehka drva

za kurjavo

na kubičen meter, se radi pomanjkanja prostora prodajajo po zelo znižani ceni.

Odjemalci velikih množin imajo popust.

Parna žaga V. SCAGNETTI

Cesta na Rudolfovo železnico št. 16

(za državnim kolodvorom).

Specialna trgovina

finih ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani, Židovska ulica 5.

Predtiskarija. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje.

Kavarna Leon
Celo noč odprto
Celo noč odprto

FR. P. ZAJEC

optični zavod

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

Dalnogleda, toplotne, in zrakovne vseh vrst.

Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

„DAN“ se prodaja

v Ljubljani v sledečih tobakarnah:

SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREG, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
JAMŠEK, Tržaška cesta.
JEZERŠEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
STRAVS, Škofja ulica.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 8.000.000. K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

— 52 —

fini glavi in štiri korake pred njim Saitano, s prekrižanimi rokami, mrka podoba vsega, kar je bilo obseženo strašljivo tajinstvenega v besedi, ki uničuje srednji vek: **Copernik...** Priklenjeni trije, smrtno blede, so obrnili na Hardyja oči, izražajoče žgoče upanje. V tej goli, ledeni in napol temni dvorani je delalo vse skupaj prizor, ki bi stresel do kosti celo onega Holbeina, katerega čopič se ni vstrašil pred Plesom mrličev.

Naenkrat jih je Hardy zagledal. Stresel se je. Prva njegova misel je bila, da uteče grozni viziji. Takoj pa sta se ga polastila usmiljenje in pogum. Videl je klice in njih upanje... Zakričal je:

— Da, osvobodim vas!...

Saitano je potegnil bodalo izza pasu, vrgel se naprej in zatulil:

— Dosti je, da ste mi ušli vi! Pri vseh bogih pa, če se mi pa dotakneš teh treh...

Hardy ni slišal, in morebiti razumel. Te tri blede glave, s prosečimi očmi, so se mu zdele kakor mora, katere občutek mu je ostal od bivanja na drugem svetu; sabat peklenskega opravila se je bil vzbudil v njem. Strah in besnost sta se ga polastila obenem in zaglal je svoj bojni klic:

— Hardy, Hardy! Passavant-le-Hardy!

V istem hipu je prerezal vezi obsojenca, ki mu je bil najbližji. Saitanovo rezilo je prerezalo zrak: Hardy se je bil vrgel po dolgem na trebuh in se splazil pod mizo k drugima dvema. Ko je vstal, so bili rešeni vsi. Čudovito delo njegove spretnosti. In še občudova-

zus! Moj Bog! Glejte rdečega moža, ki me odpelje v večni vrtinec! Na pomoč! Na pomoč! Hardy-ju se je zdelo, da je zagnal oglušajoč krik, pa čez ustnice ni došel noben glas. Za hip pa je imel občutek, da se je prenehal zibati: rdeči mož je pokazal na njegovo krsto in položili so ga vanjo, ki je bila trda in ledena krsta iz kamna...

Tuji glasovi so udarili na njegova ušesa. Zastoj je poskušal razrešiti si njih pomen: Saitano je govoril, razmišljal je na glas.

In nato se je polastila vseh njegovih čutov radovednost, kaj pomeni grmada, ki se je bila vžgala pred njegovimi očmi. Zgala ga je v punčice, kakor po požaru razbeljen zrak, kakor oni plamen, ki je v okrasnih njegove mašne knjige lizal pogublence v pekl. Kričal si je, da je pogubljen. Odtegniti se je hotel plamenu, in v velik muki se je zastoj prizadeval zapreti oči. Zdelo se mu je, da je v strašnem bojnem metazu s krivičnim pogubljenjem, da kriči in od groze tuli. Imel je vtis, da ga je rdeči mož priklenil na kamenito posteljo, za vsako mišico posebej, za vsako vlakno; imel je kruti in nepopisni občutek gotovosti, da se bori zaman z nepremagljivim, in da se bo tako boril na vekov veke...

V hipu se je impresija pogubljenja, spočetka nejasna in raztresena, spremenila v ne-

* Rdeči mož: Bois Redon je došel v hišo v ulici Auff Fèves. In Saitano odpira, odet z rdečim plaščem, ki se ga poslužuje pri svojem opravilu.

** Saitano z bakljo.

Hiša Saint-Pol.

13

Anleško skladišče oblek *Mestni trg*
Štev. 5.
O. Bernatovič.

T. MENCINGER v Ljubljani,
Sv. Petra cesta.

drugega — Hardy naslonjen ob mramornato mizo v neizmernem začudenju na ponosni in